

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému **P. M.** pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. d/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 13. októbra 2011 v Bratislave dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. januára 2011, sp. zn. 2To 112/2010, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Na obvineného P. M. bola okresným prokurátorom v Novom Meste nad Váhom podaná obžaloba pre skutok kvalifikovaný obžalobou ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a písm. d/, s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mal obvinený P. M. dopustiť tak, že

v doposiaľ presne nezistenom čase dňa 16. decembra 2007, kedy došlo k uplynutiu lehoty na dobrovoľné vrátenie veci, v mieste svojho trvalého pobytu, v rozpore s obsahom svojej zmluvnej povinnosti, vyplývajúcej mu zo Zmluvy o spotrebnom úvere č. X., uzavretej medzi ním a spoločnosťou Č., so sídlom P., ktorou bol obvinenému poskytnutý spotrebný úver vo výške 216 000 Sk za účelom financovania kúpy motorového vozidla zn. Škoda Octavia, VIN: X., modrá metalíza, rok výroby: 2000, EČV: N., a Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva č. X., ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k predmetnému osobnému motorovému vozidlu na veriteľa obvineného spoločnosť Č., a ktorou mu bolo zverené spoločnosťou Č., predmetné vozidlo do detencie, nevrátil vlastníkovi a protiprávne zadržoval osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, VIN: X., modrá metalíza, rok výroby: 2000, EČV: N., s hodnotou 4 500 eur, hoci bol v súlade

so zmluvným dojednaním dňa 11. decembra 2007, po vyhlásení predčasnej zročnosti úveru, písomne vyzvaný vlastníkom vozidla spoločnosťou Č., aby predmetné vozidlo do 5 kalendárnych dní od doručenia výzvy vlastníkovi odovzdal, čo však obvinený nespravil, vozidlo si ponechal a vydal ho až pod tlakom trestného stíhania, na základe výzvy policajta dňa 26. januára 2009 o 9.30 hod., čím poškodenej spoločnosti Č., spôsobil škodu vo výške 215 751 Sk (7 161,62 eur).

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom rozsudkom z 10. mája 2010, sp. zn. 1T 69/2009, podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodil obvineného P. M. spod obžaloby pre uvedený skutok, lebo tento nie je trestným činom a podľa § 288 ods. 3 Tr. por. odkázal poškodenú spoločnosť Č., so sídlom v B., s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vychádzal z princípu „**ultima ratio**“, teda subsidiarity trestnoprávneho postihu. Poukazoval na právnickú literatúru zaoberajúcu sa otázkami subsidiarity trestnoprávneho postihu, podľa ktorého trestné právo má z podstaty práva „ultima ratio“ miesto len tam, kde sú iné prostriedky ochrany práv fyzických a právnických osôb vyčerpané, neúčinné alebo nevhodné. Uviedol v tej súvislosti i niektoré nálezy Ústavného súdu Českej republiky, v ktorej je vzhľadom na predchádzajúci spoločný právny poriadok, historický vývoj i právne tradície podobné právne prostredie ako v Slovenskej republike a zdôraznil, že trestné právo v zásade nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávnych vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite jednotlivca, aby si strážil svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu. Je však neprijateľné, aby túto ochranu preberali orgány činné v trestnom konaní, lebo v právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti.

Vychádzajúc z uvedeného, okresný súd dospel k záveru, že na konanie obvineného P. M. nie je možné so zreteľom na okolnosti prípadu, jeho genézu a jeho občianskoprávny (resp. obchodnoprávny) charakter nahliadať ako na konanie, ktoré by bolo dôvodné posudzovať ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. d/ Tr. zák., **hoci z formálneho hľadiska sú naplnené všetky zákonné znaky tejto skutkovej podstaty trestného činu.**

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom považoval za nepochybné, že obžalovaný si včas a riadne neplnil svoje záväzky vyplývajúce mu z uzatvorenej zmluvy o spotrebnom úvere, ako aj zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Platný právny poriadok Slovenskej republiky však dával a dáva poškodenej spoločnosti v každej fáze jej sporu s obvineným možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. To sa ale nestalo a poškodená spoločnosť pristúpila k riešeniu svojej pohľadávky (s výnimkou mimosúdnych pokusov) tak, že prostredníctvom svojho mandatára rovno podala trestné oznámenie. Z neznámych dôvodov poškodená spoločnosť, ktorá to nevedela vysvetliť, nepoužila všetky dostupné právne prostriedky, ktoré jej poskytovali Občiansky súdny poriadok, Obchodný zákonník a Občiansky zákonník. Poškodená spoločnosť neurobila žiadne právne kroky predpokladané občianskym právom na ochranu svojho vlastníckeho a v podstate i záväzkového práva voči obvinenému. Bez toho, aby poškodená spoločnosť podala na obvineného na príslušnom súde „rei vindikačnú“ žalobu (žalobu o vydanie veci) alebo žalobu na zaplatenie zostatku neuhradenej časti splatného úveru, sa poškodená spoločnosť rozhodla podať na obvineného trestné oznámenie.

Na druhej strane okresný súd videl aj určitú pasivitu obvineného, ktorý vedel o svojich povinnostiach vyplývajúcich z oboch zmlúv, od určenia predčasnej splatnosti úveru po podanie trestného oznámenia neurobil nič pre to, aby svoje záväzky splnil, ale spravil tak až pod tlakom trestného stíhania. Okresný súd vychádzal z toho, že znaleckým posudkom bolo preukázané, že obvinený prevzal oznámenie poškodenej strany o predčasnom ukončení zmluvy doručované poštou. Podľa okresného súdu by však nebolo správne, keby sa konanie obvineného kriminalizovalo a použitím prostriedkov trestného práva by sa obchádzali civilné súdy a použitie právnych nástrojov, ktoré v súkromnoprávnych vzťahoch poskytuje Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a Občiansky súdny poriadok. Vytvoril by sa tak neprípustný precedens, ktorý by viedol k vopred neodhadnuteľnému počtu trestných oznámení účastníkov sporov zo súkromnoprávnych vzťahov, ale trestné právo nie je na to, aby nahrádzalo aktivitu, alebo naopak reagovalo na pasivitu účastníkov súkromnoprávnych sporov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie okresný prokurátor v Novom Meste nad Váhom a Krajský súd v Trenčíne o ňom rozhodol uznesením z 11. januára 2011, sp. zn. 2To 112/2010 tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že okresný súd vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy a dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne dospel k záveru, že skutok nie je trestným činom. Zároveň však uviedol, že i keď je možné dať za pravdu okresnému prokurátorovi, že v rozsahu ako použil dôvody uplatnenia zásady „ultima ratio“ okresný súd, tie nemajú plne oporu v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky, avšak vzhľadom na celkové okolnosti priebehu skutkového deja je možné konštatovať, že konanie, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť, nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu.

K uvedenému záveru krajský súd dodal, že obvinený po tom, čo uzavrel leasingovú zmluvu s poškodenou spoločnosťou, spočiatku splácal riadne leasing a keď došlo z jeho strany k finančnej nespôsobilosti pokračovať v splácaní leasingu, leasingová spoločnosť vyhlásila predčasnú zročnosť úveru, na čo vyzvala písomne obvineného, no na druhej strane relevantným spôsobom nebolo preukázané, že by obvinený pred podaním trestného oznámenia zo strany leasingovej spoločnosti bol riadne písomne vyzvaný na vrátenie predmetu leasingu (osobného motorového vozidla). Krajský súd uviedol, že takýto dôkaz produkovaný nebol a sám obvinený uviedol, že predmet leasingu, po tom, ako bol prvýkrát vyzvaný na jeho vrátenie, čo síce bolo už príslušníkom Policajného zboru, tento ihneď vrátil.

Na základe toho krajský súd, rovnako ako okresný súd, konštatoval, že leasingová spoločnosť, ako poškodená strana, nevyužila všetky právne možnosti urovnať spor občiansko-právnou cestou a zvolila cestu vec riešiť trestným oznámením.

Napokon krajský súd skonštatoval právny záver, že vzhľadom na spôsob vykonania činu, jeho následok, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nepatrná, a preto nejde o prečin tak, ako to má na mysli ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne a predchádzajúcemu rozsudku Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom podal generálny prokurátor Slovenskej republiky dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., v ktorom konštatoval, že uvedeným uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por., § 317 ods. 1 Tr. por., § 10 ods. 2 Tr. zák., v aplikácii princípu ultima ratio,

§ 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. d/ Tr. zák. a predchádzajúcim konaním v ustanovení § 285 písm. b/ Tr. por. v prospech obvineného P. M..

V odôvodnení dovolania generálny prokurátor uviedol, že hoci z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že na základe vykonaného dokazovania prijal za preukázané všetky podstatné skutkové okolnosti tak, ako boli prezentované v podanej obžalobe, dospel pri použití princípu ultima ratio trestného procesu k nesprávnemu právnemu posúdeniu činu obvineného P. M. ako občianskoprávneho deliktu. Takéto posúdenie veci však neobstojí, pretože princíp „ultima ratio“ bol doposiaľ chápaný ako princíp obmedzujúci zákonodarcu v použití trestnoprávneho riešenia protiprávnych konaní vo vzťahu k ostatnej deliktuálnej úprave inkorporovanej v predpisoch občianskoprávnych, administratívno-právnych, obchodnoprávnych a podobne.

Podľa názoru prokuratúry ide v prípade aplikácie princípu ultima ratio na posúdenie formálnej a materiálnej stránky trestného činu o prvok súdneho aktivizmu, vymykajúcim sa kontinentálnemu chápaniu súdnej moci, ktorý je zrejším zásahom do kompetencie legislatívneho orgánu. Aplikácia princípu ultima ratio trestného konania v interpretačnej praxi súdov nemá oporu v doposiaľ platnom právnom poriadku a súčasnej judikatúre (s výnimkou zahraničnej).

Uplatnenie tejto zásady spôsobom prezentovaným prvostupňovým súdom je zrejším excesom z formálneho a materiálneho chápania každého trestného činu a je citeľným prielomom v tomto prístupe. Takéto použitie uvedenej zásady je podľa názoru prokuratúry zrejším porušením nosnej hmotno-právnej zásady trestného práva „nullum crimen sine lege“ prezentovanej v článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovení § 2 ods. 1 Tr. por.. Súd tak citovaným postupom svojvoľne rozhodol, že čin vykazujúci formálne a materiálne znaky určitého trestného činu nie je trestným činom, pretože jeho meritum spočíva v oblasti občiansko-právneho sporu, ktorého riešenie je efektívnejšie prostriedkami civilného práva, ktoré však poškodený systematicky nepoužil. Takýto postup nemá podklad v platnom trestnom práve, a preto je neopodstatnený.

Z pohľadu uvedených dôvodov mal súd, podľa prokurátora, po dôkazmi realizovanom zistení podstatných skutkových okolností rozhodnúť o tom, že predmetný čin vykazuje, resp. nevykazuje zákonom prezumované materiálne a formálne znaky určitej skutkovej podstaty trestného činu. Súd však napriek zisteniu, že obvinený sa žalovaného skutku

dopustil, rozhodol za pomoci právne nekorektného použitia zásady proporcionality o tom, že jeho skutok nie je trestným činom.

Pokiaľ ide o druhostupňové rozhodnutie, dovolateľ konštatoval, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na troch základných dôvodoch. Prvým je nízka negatívna spoločenská závažnosť činu obvineného. Druhým je konanie v skutkovom omyle, nakoľko nebolo údajne preukázané doručenie výzvy na vrátenie predmetného motorového vozidla a napokon tretím dôvodom bolo porušenie princípu ultima ratio trestného práva.

Generálny prokurátor vylúčil argument odvolacieho súdu o konaní obvineného v skutkovom omyle, keďže odvolací súd evidentne bez relevantných dôvodov prihliadol na výpoveď obvineného urobenú v priebehu hlavného pojednávania, kedy obvinený tvrdil, že poškodený subjekt ho na vrátenie veci nikdy nevyzval. Toto tvrdenie obvineného však bolo v priebehu trestného konania vyvrátené listinným dôkazom v podobe písomnosti pod názvom predčasné určenie splatnosti úveru zo dňa 11. decembra 2007, v ktorej poškodený subjekt obvineného vyzval na vrátenie predmetného vozidla. Ďalej bolo vyvrátené poštovou doručenkou k uvedenej písomnosti, z ktorej je zrejmé, že obvinený výzvu na vrátenie veci prevzal dňa 17. decembra 2007, ako aj znaleckým posudkom, ktorým znalec s III. stupňom pravdepodobnosti určil zhodu podpisov na doručenke. Najmä však bolo vyvrátené samotnou výpoveďou obvineného z prípravného konania, v ktorej explicitne uviedol, že mu bolo doručené i určenie predčasnej splatnosti úveru, ktoré obsahovalo i výzvu na vrátenie veci, ktorú však nedodrжал, pretože si myslel, že poškodený subjekt mu príde vec odňať. Je teda zrejmé, že odvolací súd bez akéhokoľvek relevantného dôvodu, bez zohľadnenia rozporov v tvrdeniach obvineného, keď obvinený zmenil trikrát svoju výpoveď, ale najmä bez ohľadu na listinné dôkazy a znalecký posudok rozhodol, že doručenie výzvy obvinenému nebolo relevantne preukázané.

V dovolaní sa vyčíta odvolaciemu súdu i nesprávne určenie civilno-právnej povahy vzťahu medzi obvineným a poškodeným, keď odvolací súd označil zmluvu uzatvorenú medzi týmito subjektmi za lízingovú a následne v rozpore s tým za zmluvu úverovú, hoci išlo o uzatvorenie zmluvy o spotrebnom úvere, ktorá bola zabezpečená zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu. Krajský súd sa však nesprávne domnieval, že medzi oboma subjektmi existuje lízingová zmluva.

V danom prípade išlo u obvineného o zverenú vec na základe uvedených zmlúv, pričom oprávnenie obvineného užívať vec zaniklo márnym uplynutím lehoty na jej vrátenie jeho veriteľovi. Princíp ultima ratio však bol na daný prípad nesprávne aplikovaný.

Podľa generálneho prokurátora neodôvodnené bolo aj konštatovanie odvolacieho súdu o nízkej spoločenskej závažnosti činu obvineného. V tomto smere generálny prokurátor poukázal na to, že v danom prípade je miera závažnosti činu determinovaná najmä dĺžkou neoprávneného užívania cudzieho motorového vozidla zo strany obvineného, ktorý predmetné motorové vozidlo neoprávnene užíval v období od 16. decembra 2007 do 26. januára 2009, čo je obdobie viac ako jedného roka, počas ktorého obvinený motorové vozidlo, ktoré mu bolo zverené na základe oboch citovaných zmlúv užíval a to aj napriek skutočnosti, že mu dňa 11. decembra 2007 v súlade so zmluvnými podmienkami zanikol akýkoľvek právny titul na užívanie veci, ktorá bola vo vlastníctve poškodenej spoločnosti, pričom obvinený bol jednoznačne uzrozumený s tým, že je povinný vec vrátiť so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom poškodenému, k čomu však nedošlo a počas uvedeného obdobia ho neoprávnene užíval a prisvojil si subsidiárne práva vlastníka a zasiahol tak do držby i samotného vlastníckeho práva skutočného vlastníka predmetného motorového vozidla, ktorým bola spoločnosť Č. Práve táto dĺžka obdobia, počas ktorého obvinený neoprávnene užíval predmetné vozidlo a predmetný skutok spáchal v priamom úmysle, lebo konal vedome, keď predmetné vozidlo, napriek výzve, nevrátil skutočnému vlastníkovi, jednoznačne zvyšuje mieru závažnosti jeho konania.

Miera závažnosti je podľa prokurátora tiež determinovaná skutočnosťou, že obvinený bol v minulosti dvakrát odsúdený pre úmyselné trestné činy majetkovej povahy, hoci v oboch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený.

Okrem toho je miera závažnosti činu determinovaná aj samotnou výškou škody, resp. ujmom na zisku, ktorá bola konaním obvineného spôsobená spoločnosťou Č., vo výške 7 131,62 eur, pričom hodnota motorového vozidla bola stanovená vo výške 4 500 eur.

V rámci obmedzeného revízneho princípu sa podľa generálneho prokurátora Krajský súd v Trenčíne nemal zaoberať materiálnym korektívom § 10 ods. 2 Tr. zák. a konaním v skutkovom omyle vylučujúcim úmyselné zavinenie obvineného, teda samotnou subjektívnou stránkou trestného činu, ale mal preskúmať dôvody podaného odvolania okresného prokurátora, najmä vzhľadom na nesprávnosť použitia aplikácie princípu

ultima ratio. Táto skutočnosť v rozpore so skutkovými zisteniami v uznesení odvolacieho súdu absentuje, pretože dôvody spočívajúce v nešpecifikovaných „celkových okolnostiach priebehu skutkového deja“ spôsobujú arbitrárnosť uznesenia, vyúsťujúcu do jeho nepreskúmateľnosti. Odvolací súd len odcitoval ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., pričom ďalej neuviedol akékoľvek dôvody, prečo aplikoval práve toto ustanovenie a čin posúdil ako menej závažný.

V danej súvislosti dovolateľ poukázal na tie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. III. ÚS 209/04 a IV. ÚS 115/03), v ktorých sa konštatuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, pričom musí dať odpoveď na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené dôvody dovolania generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenia zákona napadnutým uznesením a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v naznačenom smere a rozsahu v prospech obvineného P. M., toto uznesenie podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil a rovnako aj predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a tomuto okresnému súdu podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. poriadku), o ktoré sa dovolanie opiera, pričom dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie je možné podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

V predmetnom prípade skutkové zistenia prvostupňového súdu spočívajú v tom, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby sa stal. Právny záver prvostupňového súdu bol ten, že uvedený skutok nie je trestným činom a také ustanovenie na oslobodenie obvineného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por. aj použil.

Dôvod prečo okresný súd nepovažoval žalovaný skutok za žalovaný trestný čin bol iný, než pre ktorý ani krajský súd tento skutok nepovažoval za trestný čin. Princíp ultima ratio trestného práva bol okresným súdom nesprávne použitý. Argumentácia, ktorú v tomto smere použil generálny prokurátor je správna. Zákonodarca musí zvažovať tento princíp pri vymedzení skutkových podstát trestných činov, čo sa bude považovať za trestné na rozdiel od iných porušení práva z iných odvetví práva, keď postačí ochrana práv fyzických a právnických osôb inými normami, než trestnoprávnymi.

Krajský súd v Trenčíne, napriek tomu, že len veľmi stručne, v podstate len jednou vetou, ale predsa len uviedol, že uplatnenie zásady ultima ratio, ako ju použil okresný súd, nemá plne oporu v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky. V ďalšom však už z iných dôvodov uviedol, prečo ani on nepovažoval skutok uvedený v obžalobe za trestný.

Je síce pravdou, odhliadnuc od toho, že nepresne pomenoval zmluvy, ktoré mali medzi sebou uzavreté obvinený a poškodená strana, ale nepresné pomenovanie o leasingu sa uvádza aj v dovolaní, že krajský súd na jednej strane naznačil, že nebolo preukázané, či obvinený bol riadne písomne vyzvaný na vrátenie predmetného motorového vozidla, teda ako keby mal pochybnosti o preukázaní subjektívnej stránky trestného činu, lebo že taký dôkaz produkovaný nebol. Na druhej strane však je podstatné, že uzavrel svoje právne úvahy ku skutku kladenému obvinenému za vinu, že vzhľadom na spôsob vykonania činu, jeho následok, okolností, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Evidentne je zrejmé, že krajský súd v obžalobe uvedený skutok nepovažoval za prečin sprenevery, tak ako bola postavená obžaloba, lebo krajský súd aplikoval ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák., ktoré aj malo byť aplikované už prvostupňovým súdom, podľa ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Konkrétosti, ktoré v danom prípade pokrývajú podmienky tohto ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák. síce bližšie krajský súd nešpecifikoval, i keď oni vyplývajú z rozhodnutia prvostupňového súdu, ale je treba zdôrazniť to, že krajský

súd vychádzal z rovnakého oslobodzujúceho dôvodu podľa § 285 písm. b/ Tr. por., že skutok nie je trestným činom, v danom prípade žalovaným prečinom sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. d/ Tr. zák.

Súčasťou skutkových zistení je aj ustálenie tých skutočností, ktoré sú významné pre posúdenie subjektívnej stránky trestného činu. Úvahy krajského súdu v tom smere, že nebolo preukázané doručenie výzvy poškodenej strany obvinenému na vrátenie vozidla sa však neprejavili v tom, že by bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového súdu s príkazom na zisťovanie skutkových okolností a ani nevyústili do záveru o použití iného oslobodzovacieho dôvodu spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por., že nebolo preukázané, že sa stal trestný skutok uvedený v obžalobe, lebo zistenie subjektívnej stránky je súčasťou skutkových zistení a v prípade pochybností o nich sa má v konaní pred súdom použiť tento dôvod na oslobodenie obvineného spod obžaloby, lebo pochybnosti o tom, či je nejaký skutok trestným alebo nie je, nemôže súd pertraktovať ako dôvod na oslobodenie, lebo súd musí poznať právo.

Pre posúdenie dôvodnosti dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v danom prípade by muselo byť evidentne zjavné, že vôbec neprichádzalo do úvahy oslobodenie obvineného spod obžaloby, čo by bolo vtedy, ak by aj krajský súd zamietol odvolanie prokurátora preto, že sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu, že pre nutnosť aplikácie zásady ultima ratio trestného práva nemožno dané konanie obvineného kvalifikovať ako trestný čin.

Krajský súd dospel k záveru, že formálne znaky žalovaného prečinu sú dané, ale chýba jeho materiálna stránka. Tá sa podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 zisťuje len pri prečinoch v zmysle uvedeného ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák.

Krajský súd síce mal v odôvodnení svojho rozhodnutia bližšie špecifikovať naplnenosť každej konkrétnej okolnosti, pre ktorú mieru závažnosti spáchaného skutku v danom prípade považoval za nepatrnú. To je podstata námietok dovolateľa. Ostatné sa týkajú skôr konania a rozhodnutia prvostupňového súdu. Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia by však nebolo prípustné (porov. § 371 ods. 6 Tr. por., teraz § 371 ods. 7 Tr. por. v jeho znení zák. č. 262/2011). Generálny prokurátor však nenamieta len dôvody rozhodnutia krajského súdu, ale i konanie predchádzajúce.

Pokiaľ však krajský súd pre nenaplnenie materiálnej stránky prečinu dospel, aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, k správne právnemu záveru prečo daný skutok nie je prečinom, pričom treba aplikovať taký istý dôvod pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por., potom nie je daný dovolací dôvod uplatnený generálnym prokurátorom. Tým by dovolací súd pripustil dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. na základe iných skutkových okolností, čo by bolo v rozpore s citovaným ustanovením.

Rozdiel v ponímaní naplnenia, či nenaplnenia materiálnej stránky žalovaného prečinu na jednej strane dovolateľa a na druhej strane krajského súdu spočíva v podstate v tom, že miera závažnosti skutku bola podľa prokurátora podstatne vyššie než nepatrná a odôvodňoval to predovšetkým dĺžkou času, po ktorý obvinený predmetné motorové vozidlo neoprávnene používal. Prokurátor však opomenul v tej súvislosti zobrať do úvahy, že pri pokračovacích deliktach od vznesenia obvinenia, ku ktorému došlo 27. mája 2008, by išlo o nový skutok, pre ktorý ale obvinenie nebolo vznesené a pôvodný sa ukončil dňom vznesenia obvinenia. No aj tak dovolací súd nemôže na základe iného hodnotenia dôkazov dospieť k inému záveru o miere závažnosti spáchaného skutku.

Preto bolo rozhodnuté tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 13. októbra 2011

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová